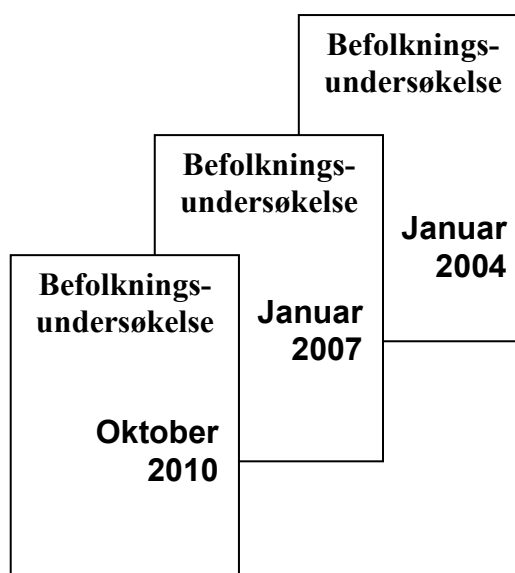

Statens strålevern

Nasjonalt strålevernbarometer

Løpende opinionsundersøkelser

Innhold

1	OM BAROMETERET	3
2	UTVALGTE HOVEDPUNKTER	4
3	RESULTATER	6
3.1	Kort om undersøkelsene	6
3.2	Vurdering av trusselbilde	6
3.3	Mest sannsynlige hendelse	9
3.4	Tillit til konkurrerende informasjonsgivere	10
3.5	Kanalvalg ved strålefare i eget område	11
3.6	Viktigste informasjonskanal for myndighetene	13
3.7	Kjennskap til Statens strålevern	15
3.8	Bruk av Strålevernets hjemmeside	16
3.9	Tiltro til informasjon fra Strålevernet	17
3.10	Vurdering av strålefarer i hverdagen	20
3.11	Inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen	21

Vedlegg: Spørreskjema med hovedtall fra 2004, 2007 og 2010

1 OM BAROMETERET

1.1 Mål

Nasjonalt strålevernbarometer er et stående måleverktøy hvor formålet er å fremskaffe informasjon om befolkningens vurderinger av strålevernrelevante temaer. Barometeret skal bidra til:

- Mer systematisk kunnskap om befolkningens kjennskap og holdninger til beredskapsrelevante temaer, herunder endringer over tid
- Kunnskap om Strålevernets omdømme og posisjon som samfunnsaktør og ansvarlig fagmyndighet i saker som gjelder strålevern og atomsikkerhet
- Å styrke Strålevernets informasjonspraksis gjennom interne og eksterne kanaler

1.2 Innhold og metodisk tilnærming

Innholdet består av landsomfattende befolkningsundersøkelser som gjennomføres med jevne mellomrom. Den første undersøkelsen med sikte på tidsserier ble gjennomført i januar 2004, den neste i januar 2007 og den siste i oktober 2010. På enkelte temaer finnes også data fra en befolkningsundersøkelse i 2001. I 2010 er det lagt vekt på å måle endringer på sentrale spørsmål som ble stilt i tidligere undersøkelser. Det er også stilt nye spørsmål om bruk av Strålevernets nettside, tiltro til informasjon fra Strålevernet og oppmerksomhet om helseeffekter av stråling fra mobilmaster og basestasjoner.

Undersøkelsene har form av spesialmålinger der det kun stilles spørsmål om relevante temaer for Statens strålevern. Intervjuene gjennomføres på telefon i et landsrepresentativt utvalg på 1000. Målgruppen er personer over 18 år.

1.3 Opplegg for rapportering

Rapporteringen fra barometeret er lagt opp på følgende måte:

- Etter hver måling utarbeides en rapport som trekker ut hovedfunn og peker på viktige sammenhenger i materialet. Rapporten inneholder tidsserier for variabler som er målt flere ganger.
- Fullstendig spørreskjema med hovedtall foreligger som eget dokument, jf. vedlegg
- Fra alle enkeltmålinger lages det også en tabellrapport med dokumentasjon fra gjennomføringen og statistisk tilrettelegging av datamaterialet

1.4 Formidling og kontaktpersoner

- Oppdragsgiver er ansvarlig for formidling. Alt grunnlagsmateriale og alle rapporter stilles til disposisjon for videreformidling gjennom oppdragsgivers kanaler.
- Statens strålevern har alle rettigheter til grunnlagsmateriale. Kontaktperson hos oppdragsgiver er Informasjonssjef Anne Marit Østreng.
- NIVI Analyse AS er ansvarlig for gjennomføring og rapportering. Ansvarlig konsulent i NIVI er Geir Vinsand.
- Respons Analyse AS er ansvarlig for datainnsamling og statistisk tilrettelegging av data. Ansvarlig konsulent i Respons Analyse er Idar Eidset.

2 UTVALGTE HOVEDPUNKTER

Følgende hovedpunkter kan trekkes ut fra de undersøkelser som så langt er gjennomført under Nasjonalt strålevernbarometer:

Smalere trusselbilde for alvorlige hendelser

Fortsatt registreres store variasjoner i vurderingene av sannsynlighet for alvorlige hendelser. I lys av den siste målingen framstår trusselbildet som noe smalere og ikke like alvorlig som tidligere. Som i tidligere målinger er det en kjernekraftulykke i Norges nærområder som vurderes som den mest sannsynlige hendelsen. Andelen som mener en slik hendelse er sannsynlig ligger nå på 65 prosent som er en nedgang i forhold til tidligere målinger. I motsatt ende finner vi en ulykke ved en Norges to forskningsreaktorer som vurderes som den klart minst sannsynlige hendelsen. Andelen som mener en slik hendelse er sannsynlig ligger på 17 prosent og har vært stabil over tid. For ulykke med atomubåt i Norges nærområder, bruk av kjernevåpen og radioaktiv forurensing som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge, registreres lavere trusselvurderinger i befolkningen sammenliknet med tidligere.

Økt tillit til myndighetene og forskningsmiljøer

Tallene for 2010 tyder på at et klart flertall på tre fjerdedeler av befolkningen vil stole på myndighetene og forskningsmiljøer dersom det kommer motstridene informasjon om en atomulykke. I den siste målingen observeres et fall fra 36 prosent til 19 prosent som vil stole mest på informasjon fra miljøvernorganisasjoner i en slik situasjon.

Befolkningen vil henvende seg til kommunen, politiet eller Strålevernet

En andel på 80 prosent av befolkningen har en formening om hvem de ville henvendt seg til for å få informasjon ved en alvorlig ulykke med strålefare i eget område. Målingene tyder på at flest henvendelser vil komme til kommunen og politiet lokalt. Strålevernet framstår som den klart viktigste aktøren på nasjonalt nivå på informasjonssiden. Verken nasjonale helsemyndigheter, Fylkesmannen, Sivilforsvaret eller andre myndigheter framstår som viktige kontaktpunkter. Svært få ville også henvendt seg til miljøvernorganisasjoner som Bellona eller andre aktører.

Internett en stadig viktigere informasjonskanal

Internett vurderes i dag som den viktigste enkeltkanalen for informasjonsspredning fra myndighetene ved en alvorlig hendelse. I 2010 oppgir over en tredjedel av befolkningen internett som den beste informasjonskanalen. Fra 2004 registreres en kraftig vekst i preferansene for denne kanalen. I 2004 var det bare 7 prosent som nevnte internett, i 2007 16 prosent og i dag 35 prosent. Veksten i bruk av internett er kraftig og gjenspeiler grunnleggende endringer i befolkningens medievaner og kanalbruk. Fortsatt er det likevel TV og radio som nevnes av nærmere 60 prosent av befolkningen. I tallene for 2010 framstår TV og radio som like viktige kanaler og tallene fra tidligere målinger tilsier at det er de riksdekkende kanalene som bør gis prioritet. Informasjon gjennom papiraviser nevnes av bare 2 prosent i 2010 og det pekes heller ikke på andre viktige kanaler for informasjonsspredning.

Tre av ti har kjennskap til Statens strålevern

Kjennskapen til Statens strålevern som øverste fagmyndighet i strålevernaker og atomsikkerhet er stabil og ligger på 30 prosent i allmennbefolkningen. Sett i lys av kjennskapsmålinger på andre områder, betraktes dette som høyt for en offentlig faginstans. Personer med høy medieinteresse for strålevernaker og høyt utdanningsnivå har best kjennskap til Statens strålevern. I disse gruppene har hhv 51 og 44 prosent kjennskap til Strålevernet.

Ti prosent har vært inne på hjemmesiden

En andel på 10 prosent bekrefter at de har vært inne på Strålevernets hjemmeside, hvorav 4 prosent i løpet av det siste året og 6 prosent tidligere. Den høyeste andelen som bekrefter besøk på hjemmesiden ligger på 19 prosent og gjelder personer med størst medieinteresse for strålevernaker. Den nest største brukergruppen er personer med høyt utdanningsnivå (15 prosent).

Høy tiltro til informasjon fra Statens strålevern

I 2010 er det målt tiltro til to typer informasjon fra Statens strålevern, hhv dersom det skulle skje en alvorlig ulykke og informasjon i saker som dreier seg om hverdagsstråling. Svarene tyder på at solide flertall har stor tiltro til informasjon fra Strålevernet, men tallene er ikke like positive for informasjon om hverdagsstråling som for informasjon ved en evt. atomulykke.

Økt fokus på strålefarer i hverdagen

I den siste målingen registreres økende andeler som er opptatt av mulige helseeffekter av aktuelle strålefarer i hverdagen. Det gjelder særlig stråling fra mobiltelefon og generell soling eller bruk av solarier, som er de formene for hverdagsstråling som flest er opptatt av. Økende oppmerksomhet om helseeffekter registreres også for radonstråling, delvis også røntgenundersøkelser. Målingene gir grunnlag for å dele kildene til helseoppmerksomhet i to grupper, mobiltelefon og soling/solarium hvor det brede lag av befolkningen er opptatt av helseeffekter, og de øvrige kildene hvor mindre grupper av befolkningen er opptatt av helseeffekter (radon, røntgen, kraftledninger og basestasjoner).

Variabelt inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen

Fortsatt registreres store forskjeller i befolkningens inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen. En klar majoritet på over 70 prosent har et godt inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats i forhold til soling. Inntrykket er dårligere for mobiltelefon og radon og betydelig dårligere i forhold til kraftledninger og mobilmaster/basestasjoner. I 2010 ser vi tendenser til et noe bedre inntrykk på noen områder, bl.a. i forhold til radon. I den siste målingen registreres også større og mer systematiske utslag i bakgrunnstallene. Det gjelder særlig etter kjønn og utdanning, delvis også alder.

3 RESULTATER

3.1 Kort om undersøkelsene

Undersøkelsene i 2004 og 2007 er identiske undersøkelser som dekker følgende temaer:

- Vurdering av trusselbilde i form av sannsynlighet for ulike typer ulykker og hendelser
- Mest sannsynlige hendelse
- Personlig krisebevissthet
- Tillit til myndighetenes krisehåndtering
- Tillit til konkurrerende informasjonsgivere
- Aktørvalg ved informasjonssøk
- Beste informasjonskanal for myndighetene
- Kjennskap til Statens strålevern
- Vurdering av strålefarer i hverdagen i form av bevissthet om helseeffekter
- Inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen

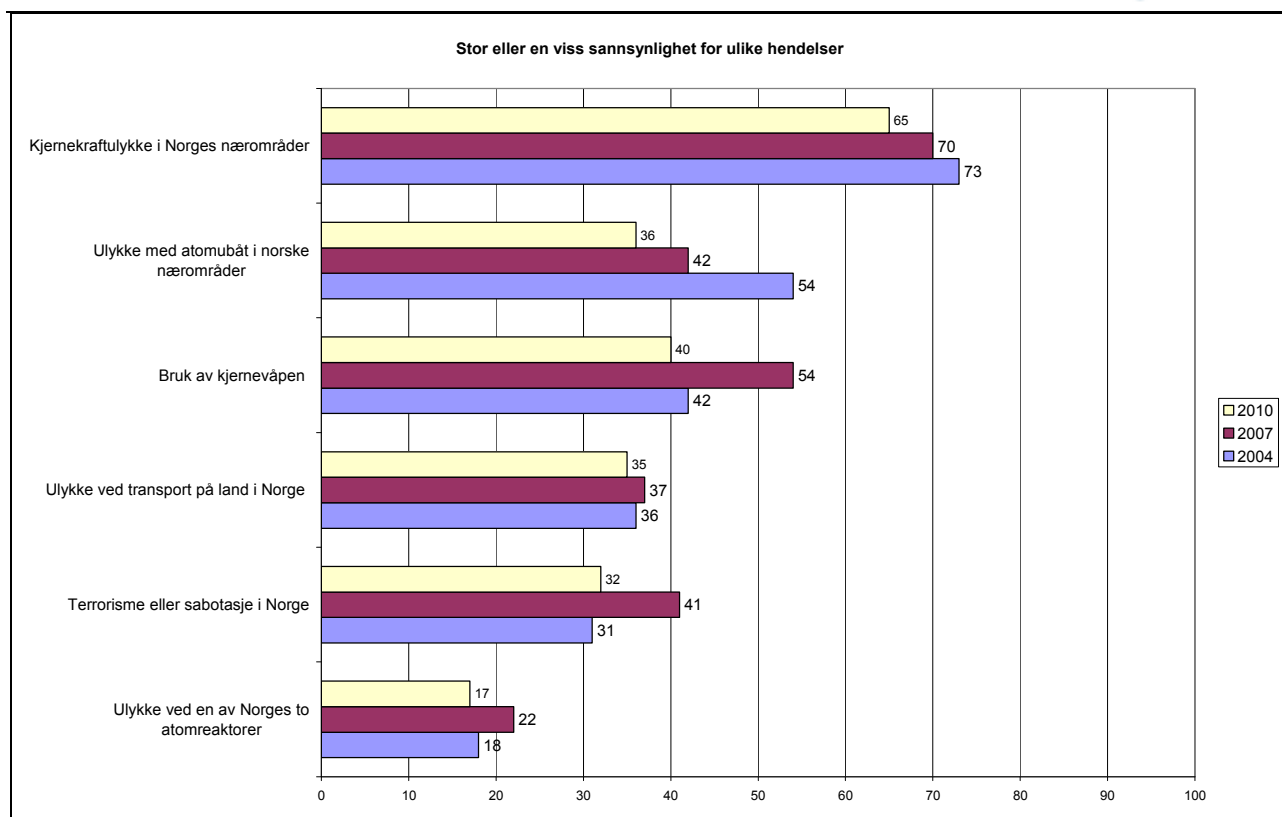
I 2010 ble spørsmålene om personlig krisebevissthet og tillit til myndighetenes krisehåndtering utelatt til fordel for nye spørsmål om tillit til informasjon fra Strålevernet, bruk av Strålevernets nettside og oppmerksomhet om stråling fra mobilmaster og basestasjoner. Det ble også gjort justeringer i spørsmålene om tillit til konkurrerende informasjonsgivere (generell angivelse av miljøvernorganisasjoner) og bruk av aktuelle informasjonskanaler (enklere opplisting av kanaler).

Resultatene for alle tre undersøkelsene gjennomgås i dette kapitlet. Det er også tatt med tall fra målingen i 2001 i tilfeller hvor det ble stilt samme spørsmål.

3.2 Vurdering av trusselbilde

I de tre siste undersøkelsene er informantene spurt om hvor sannsynlig de tror det er at ulike typer ulykker og hendelser kan inntreffe i løpet av de kommende 5-10 årene. Det er spurt om følgende konkrete hendelser:

- En ulykke ved et kjernekraftverk i Norges nærområder, for eksempel i Russland, Sverige eller Baltikum
- En ulykke ved én av Norges to atomreaktorer som brukes til forskning i Halden og på Kjeller utenfor Oslo
- En ulykke med en atomubåt i norske nærområder
- En ulykke ved transport av strålefarlig materiale på land i Norge
- Radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge
- Bruk av kjernevåpen i konflikter, kriser eller krig

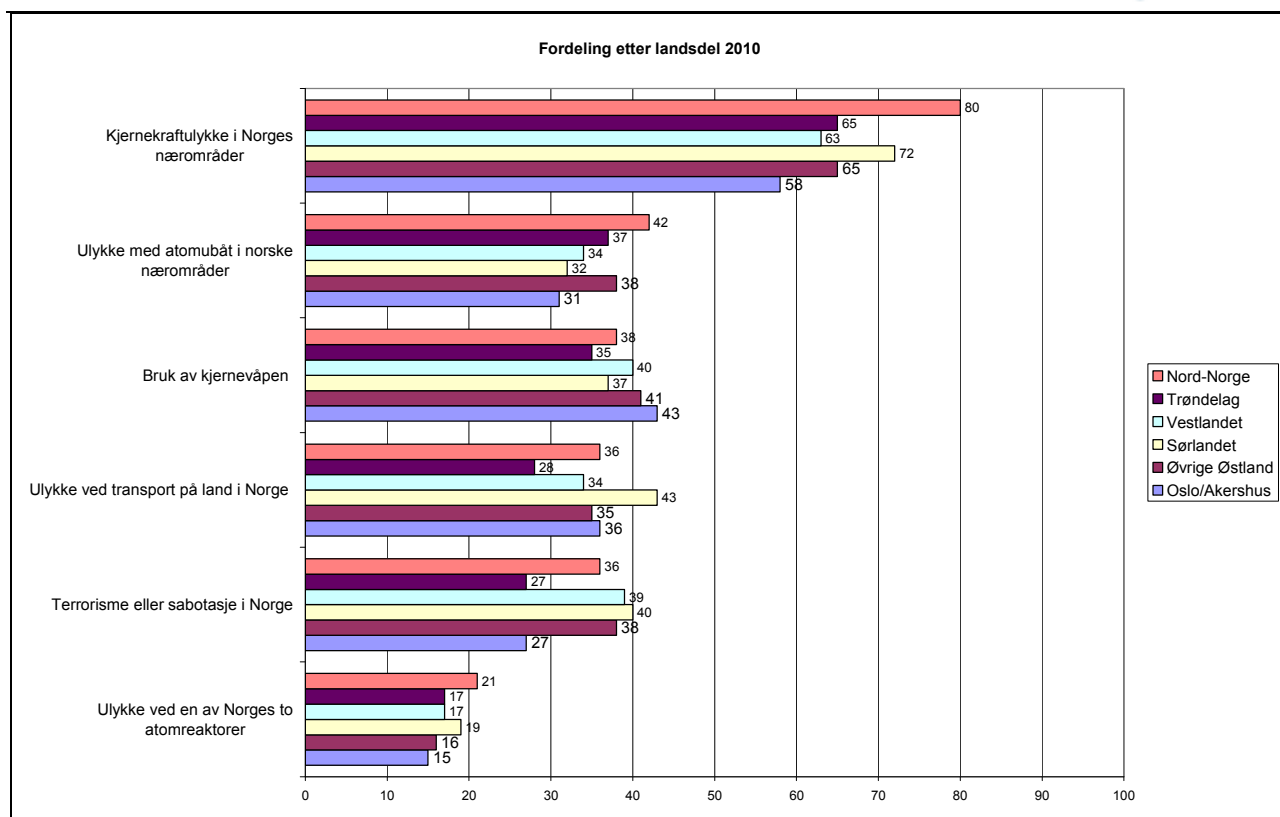

Figur 3.1: Sannsynlighet for ulike typer ulykker og hendelser de neste 5-10 årene. Hele landet. 2004, 2007 og 2010. Prosent.

Som det framgår er det fortsatt store variasjoner i vurderingene av sannsynlighet, varierende fra 65 prosent som i dag mener en kjernekraftulykke i Norges nærrområder er sannsynlig til 17 prosent som mener en ulykke ved en av Norges to forskningsreaktorer er sannsynlig. En kjernekraftulykke i Norges nærrområder vurderes som den klart mest sannsynlige hendelsen i alle tre undersøkelsene.

Ut fra den siste målingen framstår det samlede trusselbildet som smalere og ikke like alvorlig som tidligere. For kjernekraftulykke og spesielt ulykke med atomubåt i Norges nærrområder ser vi en klar trend i retning av lavere trusselvurderinger i måleperioden. Sammenliknet med den forrige målingen i 2007 er det også en betydelig lavere andel som anser bruk av kjernevåpen og radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge som sannsynlige hendelser. Tallene for ulykke ved transport og ulykke ved de to forskningsreaktorene er stabile i måleperioden.

Figur 3.2 viser tallene for 2010 brutt ned på ulike landsdeler. Forskjellene er tydelig først og fremst for kjernekraftulykke i Norges nærrområder, hvor befolkningen i Nord-Norge gir uttrykk for høyere trusselvurderinger sammenliknet med innbyggere i andre landsdeler. For øvrige hendelser registreres mindre utslag. Over tid registreres tendenser i retning av mindre forskjeller mellom landsdelene. Det gjelder de fleste hendelser med unntak for kjernekraftulykke i Norges nærrområder, hvor befolkningen i Nord-Norge fortsatt skiller seg ut med høyere trusselvurderinger.

Figur 3.2: Andel av befolkningen som mener det er en stor eller en viss sannsynlighet for ulike typer hendelser etter landsdel. 2010. Prosent.

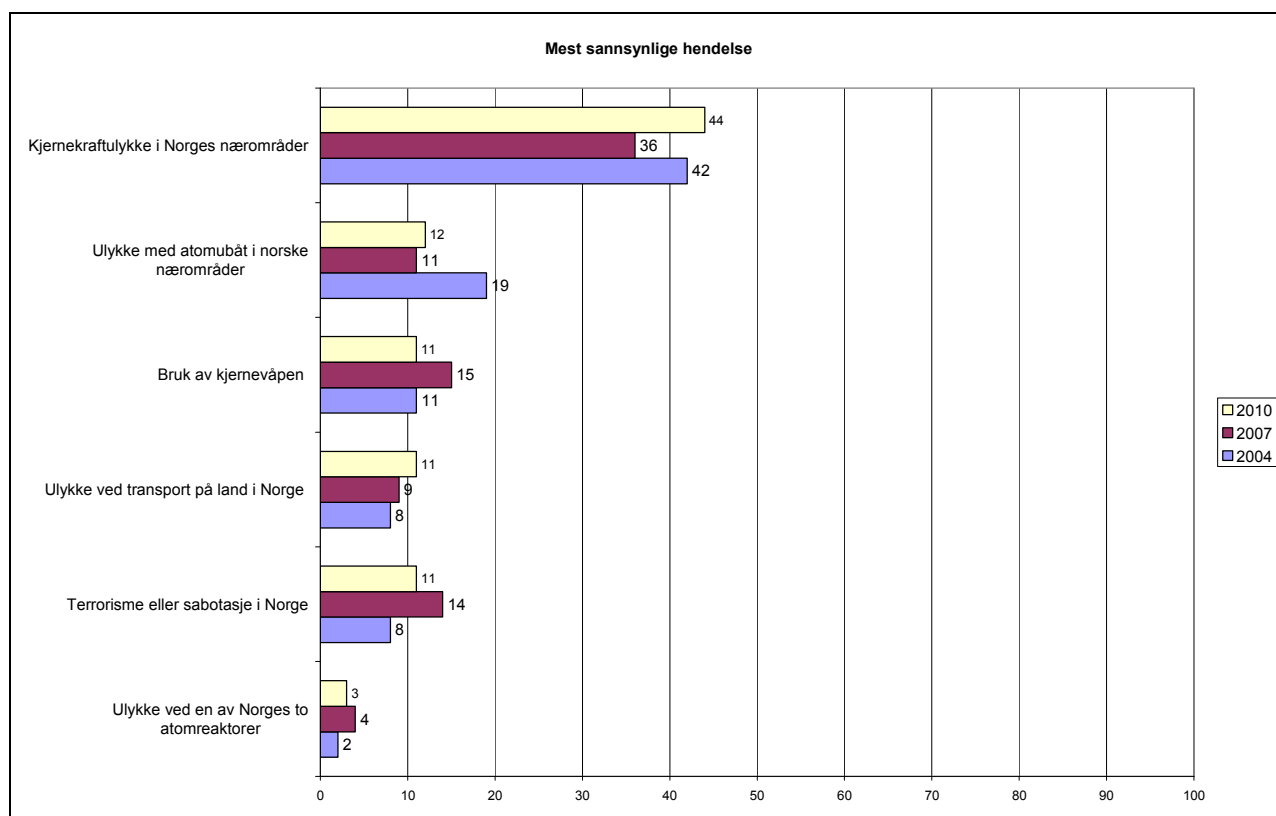
Gjennomgang av øvrige bakgrunnstall gir følgende mønster:

- Kvinner vurderer samtlige hendelser som mer sannsynlige enn menn. Utslagene er særlig store for transportulykker, terror/sabotasje og kjernevåpen. Tilsvarende forskjeller er observert i tidligere målinger.
- Alderseffekter gjør seg gjeldende for alle hendelser unntatt ulykke ved transport og ulykke ved en av forskningsreaktorene. For atomulykke i Norges nærrområder og terrorisme/sabotasje finner vi økende trusselvurderinger med stigende alder. Et liknende mønster finner vi for ulykke med atomubåt, men her er det kun de yngste under 30 år som skiller seg ut med lavere trusselvurderinger. Når det gjelder bruk av kjernevåpen, finner vi et motsatt utslag etter alder. For denne hendelsen er det de yngste under 30 år som gir uttrykk for de høyeste trusselvurderingene.
- Utdanningseffekter gjør seg gjeldende for alle aktuelle hendelser og utslagene er til dels betydelige. Det er gjennomgående slik at personer med lavt utdanningsnivå gir uttrykk for høyere trusselvurderinger enn personer med høyt utdanningsnivå. Utslagene er særlig tydelig for personer uten videreutdanning utover grunnskole og de største utslagene finner vi for atomulykke i Norges nærrområder og ulykke ved forskningsreaktorene.
- Av øvrige bakgrunnstall går det fram at trusselvurderingene henger sammen med medieinteresse dvs. i hvilken grad man følger med i medienes omtale av spørsmål som har med stråling å gjøre. Hovedtendensen er at sterkt medieinteresse bidrar til å forsterke trusselvurderingene. Utslaget er særlig tydelig for atomulykker i Norges nærrområder.

3.3 Mest sannsynlige hendelse

I alle tre undersøkelsene ble det stilt følgende oppfølgingsspørsmål: *Hva anser du som den mest sannsynlige hendelsen av de vi har nevnt ovenfor?* På spørsmålet var det kun mulig å oppgi ett svar.

I alle tre undersøkelsene er det kjernekraftulykke i Norges nærområder som vurderes som den mest sannsynlige hendelsen. Det gjelder alle landsdeler og alle demografiske undergrupper. I 2007 fant vi et unntak for de yngste under 30 år hvor like mange pekte på radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje som den mest sannsynlige hendelsen. I 2010 vurderes kjernekraftulykke som den klart mest sannsynlige hendelsen i alle aldersgrupper og alle øvrige undergrupper. I motsatt ende finner vi ulykke ved en av Norges to atomreaktorer som framstår som den minst sannsynlige hendelsen.

Figur 3.3: Befolkningens vurdering av den mest sannsynlige hendelsen. 2004, 2007 og 2010. Hele landet. Prosent.

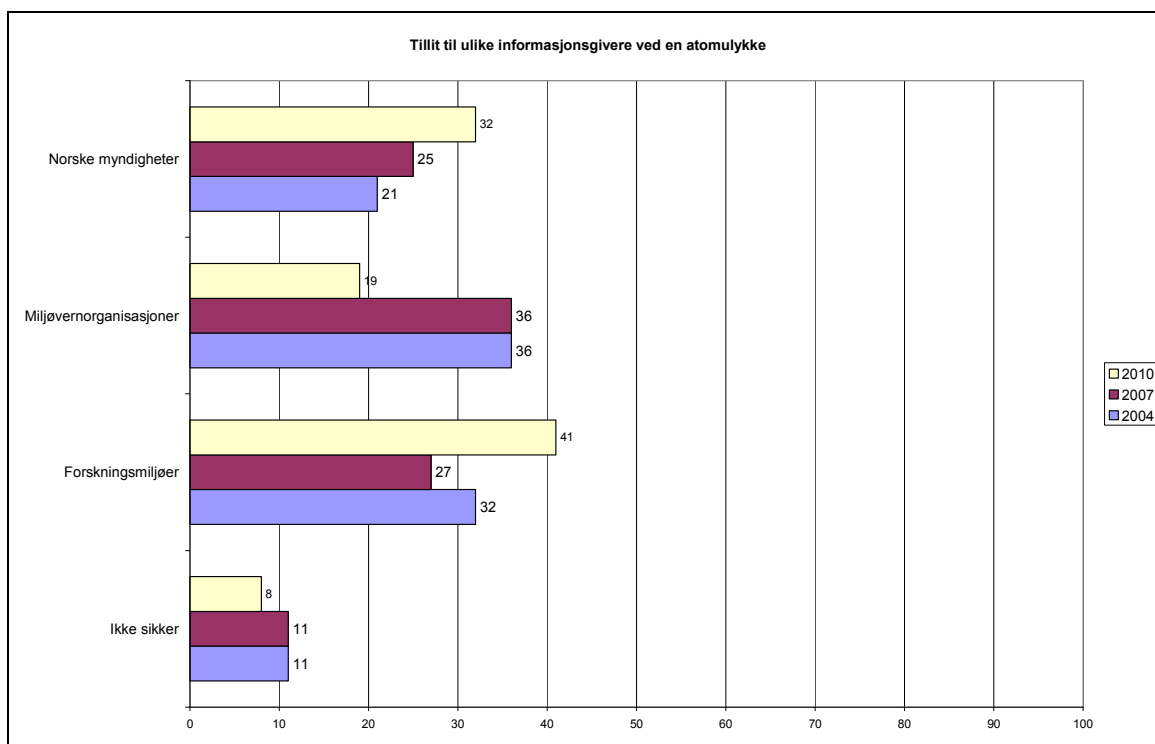
I øvrige bakgrunnstall finner vi ingen klare utslag etter kjønn og alder. Etter utdanning ser vi at kjernekraftulykke i Norges nærområder i større grad framheves som den mest sannsynlige hendelsen av personer med høy utdanning (51 prosent) sammenliknet med de som har lav utdanning (32 prosent). Av tallene for landsdelene ser vi at det særlig er befolkningen i Trøndelag og Nord-Norge (rundt 50 prosent) som peker på kjernekraftulykke i Norges nærområder, mens tallene for særlig Sørlandet ligger lavere (39 prosent). Medieinteresse slår ikke ut når vi ser bort fra litt spesielle tall for de som overhodet ikke følger med på medieomtale av strålevernsaker. Denne gruppen er mindre opptatt av kjernekraftulykke i Norges nærområder og mer opptatt av særlig

radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje sammenliknet med de øvrige. Tallene for gruppen helt uten medieinteresse for stråleversaker er imidlertid usikre fordi utvalget er lite.

3.4 Tillit til konkurrerende informasjonsgivere

I 2010 ble det stilt følgende spørsmål: *Hvis det kom motstridende og ulik informasjon om en atomulykke fra henholdsvis norske myndigheter, forskningsmiljøer og miljøvernorganisasjoner, hvem ville du stole mest på?* Samme spørsmål ble stilt i 2004 og 2007, med unntak for at det i begge disse målingene ble oppgitt ”som for eksempel Bellona” i spørsmålsstillingen. Ved å ta bort Bellona fokuseres på holdninger til ulike typer aktører som angis generelt og ikke til konkrete enkeltaktører. Det er grunn til å tro at holdninger til konkrete aktører kan være preget av kortsiktige hendelser og ikke minst deres aktuelle profil i media. I 2010 er det stilt et mer balansert spørsmål, men samtidig oppstår en viss usikkerhet ved sammenlikning av svarene i de ulike målingene.

Tallene for 2010 tyder på at et klart flertall på tre fjerdedeler av befolkningen stoler på myndighetene og forskningsmiljøene framfor miljøvernorganisasjonene. Det er uansett et interessant resultat og et viktig utgangspunkt for senere målinger. Over tid observeres store utslag i retning av lavere tillit til miljøvernorganisasjoner og høyere tillit til norske myndigheter og forskningsmiljøer. En del av de observerte endringene kan som nevnt henge sammen med justert spørsmålsstilling i 2010. Det kan imidlertid ikke utelukkes at endringen som observeres for miljøvernorganisasjoner har sammenheng med endret oppfatning av Bellona. Den mest sannsynlige tolkning er likevel at det meste av utslagene i måleperioden gjelder svekket tillit til miljøvernorganisasjoner generelt.

Figur 3.4: Aktør som befolkningen ville stole mest på ved motstridende informasjon om en atomulykke. Hele landet. 2004, 2007 og 2010. Prosent.

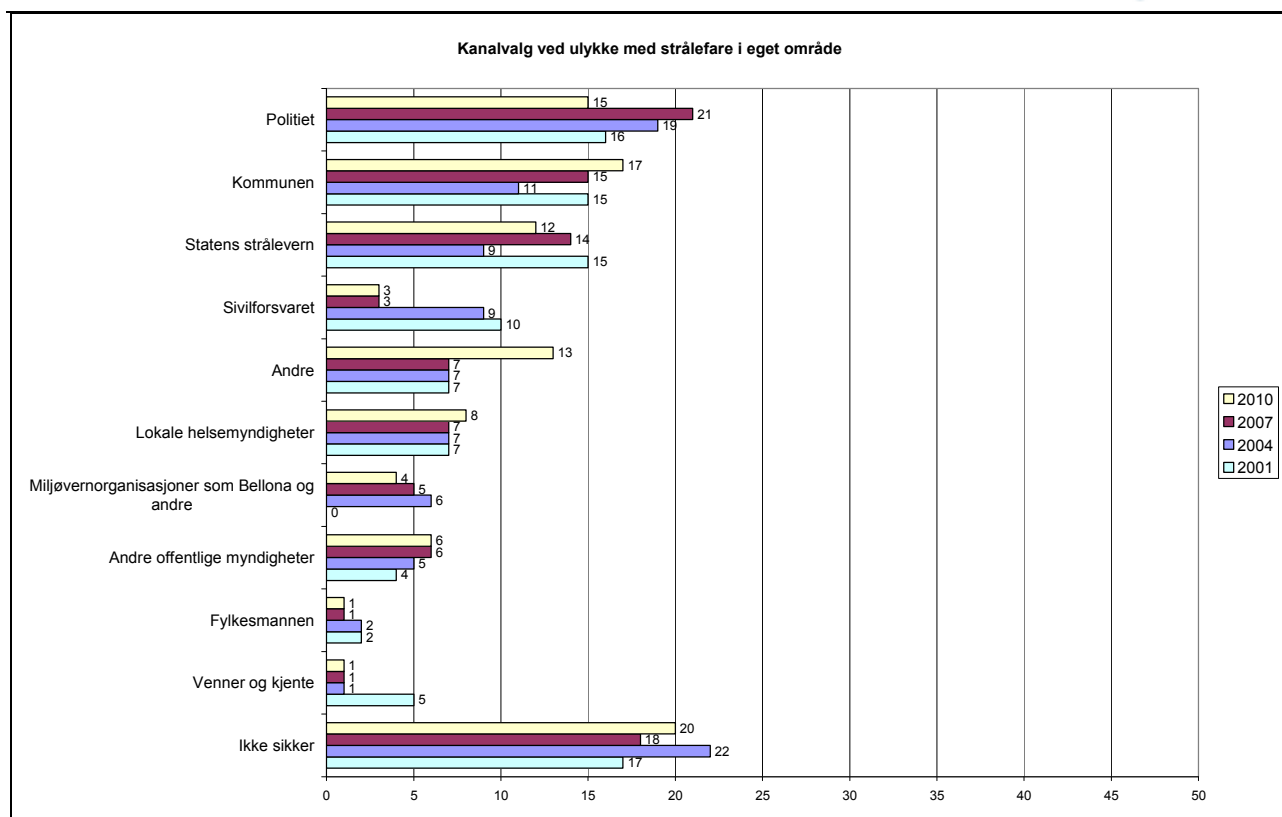
Av bakgrunnstallene går det fram at personer med høy medieinteresse for strålevernaker ikke lenger har en like klar preferanse for miljøvernorganisasjoner. Blant personer med høy eller en viss medieinteresse går preferansene i den siste målingen i retning av særlig forskningsmiljøer, men også norske myndigheter framfor miljøvernorganisasjoner.

Øvrige bakgrunnstall viser følgende:

- For norske myndigheter finner vi relativt små variasjoner mellom undergruppene. Personer med lavest utdanningsnivå og minst medieinteresse skiller seg ut med de laveste tallene (24 prosent). Vi finner litt lavere tall for kvinner enn for menn og ingen tydelige utslag etter alder. Mellom landsdelene finner vi kun små forskjeller. I 2004 fant vi utslag i retning av spesielt lav tillit i Nord-Norge. Tilsvarende gjør seg ikke gjeldende i tallene for 2007 og 2010.
- Forskningsmiljøene har størst tillit blant personer med høy utdanning og høy medieinteresse. Effekten etter utdanningsnivå ble også målt i 2004 og 2007.
- Miljøvernorganisasjoner har litt høyere tillit blant kvinner enn blant menn og noe høyere tillit blant eldre enn yngre mennesker. Vi finner også at miljøvernorganisasjonene har høyere tillit blant personer med lavt enn med høyt utdanningsnivå. Dette er samme tendenser som i tidligere målinger. Også mellom landsdelene finner vi relativt små forskjeller, med unntak for at Sørlandet skiller seg ut med høye tall til fordel for miljøvernorganisasjoner. Tilsvarende ble målt i 2007, men tallene for Sørlandet er usikre som følge av lite utvalg. For befolkningen i Nord-Norge finner vi ingen klar preferanse for miljøvernorganisasjoner i tallene for verken 2010 eller 2007, slik vi gjorde i 2004.

3.5 Kanalvalg ved strålefare i eget område

For å kartlegge hvem folk vil henvende seg til ved en alvorlig ulykke med strålefare i eget område, er det stilt følgende spørsmål: *Hvem ville du først og fremst henvendt deg til for å få informasjon dersom det skjedde en alvorlig ulykke med strålefare i ditt område?* Spørsmålet er stilt likelydende i fire målinger, inkludert 2001. På spørsmålet var det kun mulig å oppgi ett svar.

Figur 3.5: Viktigste instans som befolkningen ville henvende seg til ved en ulykke med strålefare i eget område. Hele landet. 2001, 2004, 2007 og 2010. Prosent.

Av figuren framgår det at rundt 80 prosent av innbyggerne har en formening om hvor de ville henvendt seg. Innbyggerne peker på mange aktuelle informasjonsgivere i alle de tre målingene. I 2010 pekes det først og fremst på kommunen (17 prosent), politiet (15 prosent) og Strålevernet (12 prosent). Alle øvrige aktører som Sivilforsvaret, Fylkesmannen, lokale helsemyndigheter, miljøvernorganisasjoner og andre nevnes av relativt få. I 2010 har 13 prosent svart ”andre” enn de som står i listen. I intervjuene ble det ikke registrert hvem som inngår i denne kategorien. Det er grunn til å tro at en del av disse kan ha tenkt på internett, jf. vurderingene av viktigste informasjonskanal nedenfor. Uansett framstår bildet av aktuelle informasjonsgivere ved en aktuell hendelse som ganske fragmentert.

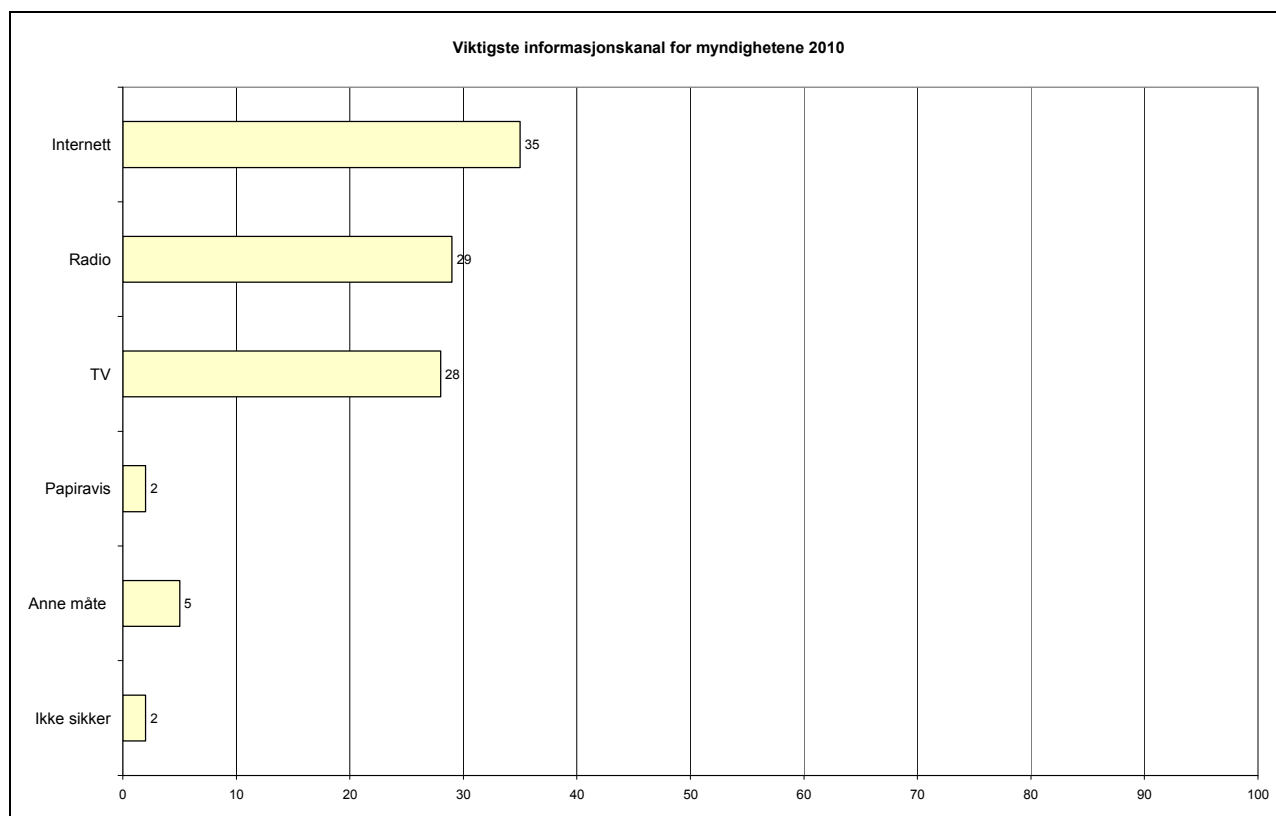
Også når vi ser på bakgrunnstallene framstår aktørbildet som lite oversiktlig. Noen interessante utslag er som følger:

- Blant de som vil henvende seg til Strålevernet er det en overvekt av personer med høy utdanning og stor medieinteresse. Blant disse gruppene framstår Strålevernet som den viktigste informasjonsgiveren av alle aktuelle informanter. Vi ser også at en litt høyere andel menn enn kvinner peker på Strålevernet. Mellom landsdelene finner vi ingen klare utslag.
- Politiet nevnes hyppigst av personer uten medieinteresse for strålevernssaker. Politiet nevnes også hyppigere av eldre enn blant yngre og oftere av personer med lav enn med høy utdanning. Vi ser også tendenser til at befolkningen i Nord-Norge i større grad ville henvendt seg til politiet sammenliknet med i andre landsdeler.
- Kommunen nevnes særlig av folk som bor i små kommuner under 5.000 innbyggere (26 prosent)

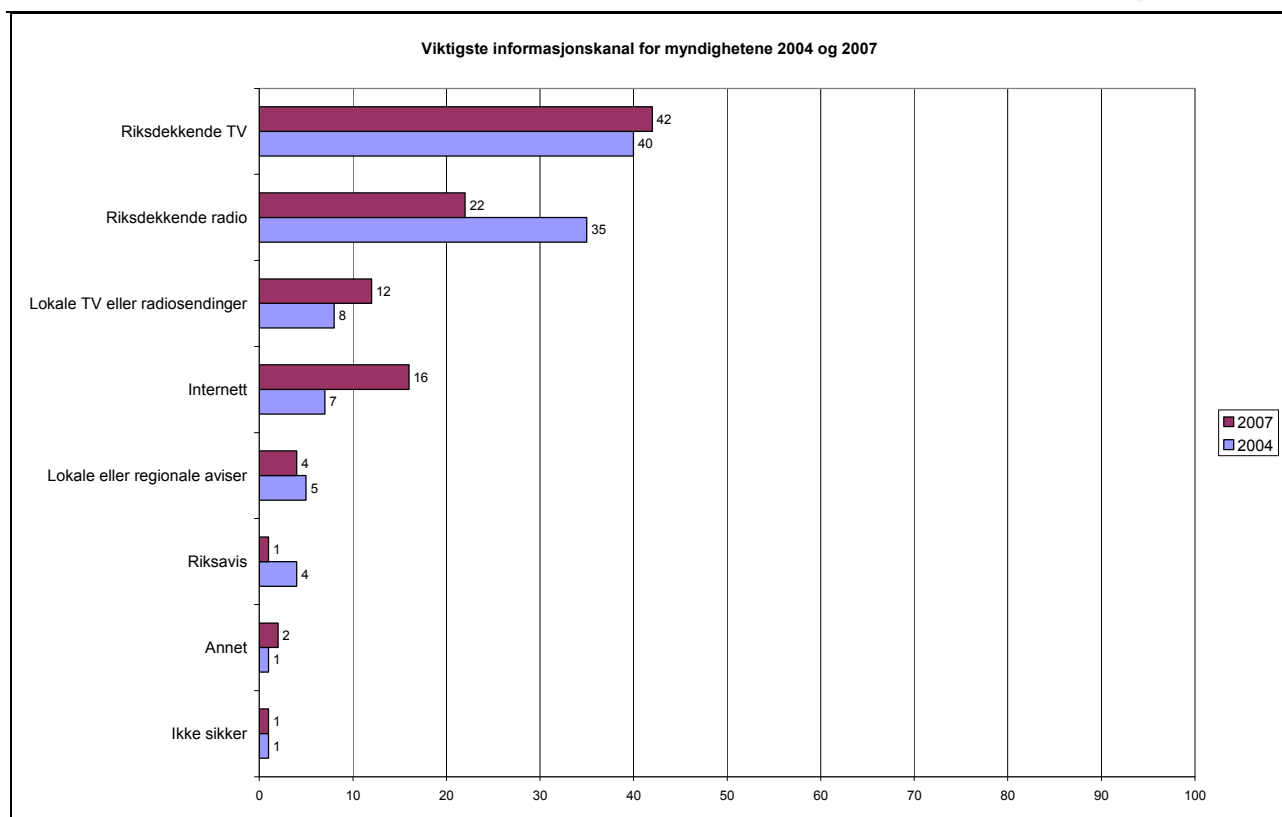
- Lokale helsemyndigheter nevnes av maksimalt 12-14 prosent (unge og personer med lavest utdanningsnivå)
- Miljøvernorganisasjoner nevnes av maksimalt 10 prosent (hjemmeværende). Mellom landsdelene varierer tallene fra 1 prosent i Nord-Norge til 8 prosent på Sørlandet.
- Sivilforsvaret nevnes av maksimalt 6-7 prosent (Nord-Norge, Sørlandet og gruppen med sterkest medieinteresse)
- Fylkesmannen nevnes av maksimalt 2 prosent (flere undergrupper)

3.6 Viktigste informasjonskanal for myndighetene

Følgende oppfølgingsspørsmål ble stilt i alle tre målingene: *På hvilken måte ville informasjon fra myndighetene best nå deg i en slik situasjon?* I 2004 og 2007 ble det lest opp seks forskjellige mediekkanaler, inkludert ulike lokale og nasjonale medier, samt internett. I 2010 ble svarkategoriene forenklet til kanaltyper uten skille mellom geografiske dekningsområder (radio, TV, papiravis og internett). Det var også mulig å svare andre kanaler. Alle respondenter ble bedt om å oppgi kun én kanal. Svarene er presentert i to figurer nedenfor, først tallene for 2010, dernest resultatene fra 2004 og 2007.

Figur 3.6: Viktigste informasjonskanal for myndighetene. Hele landet. 2010. Prosent.

Figur 3.7: Viktigste informasjonskanal for myndighetene. Hele landet. 2004 og 2007. Prosent.

Som det framgår vurderes internett i dag som den viktigste enkeltkanalen for informasjonsspredning fra myndighetene. I 2010 oppgir over en tredjedel av befolkningen internett som den beste informasjonskanalen. Fra 2004 registreres en kraftig vekst i preferansene for denne kanalen. I 2004 var det bare 7 prosent som nevnte internett, i 2007 16 prosent og i dag 35 prosent. Veksten i bruk av internett er kraftig og gjenspeiler grunnleggende endringer i befolkningens medievaner og kanalbruk.

Fortsatt er det likevel TV og radio som nevnes av nærmere 60 prosent av befolkningen. I tallene for 2010 framstår TV og radio som like viktige kanaler og tallene fra tidligere målinger tilsier at det er de riksdekkende kanalene som bør gis prioritet. Informasjon gjennom papiraviser nevnes av bare 2 prosent i 2010 og det pekes heller ikke på andre viktige kanaler for informasjonsspredning.

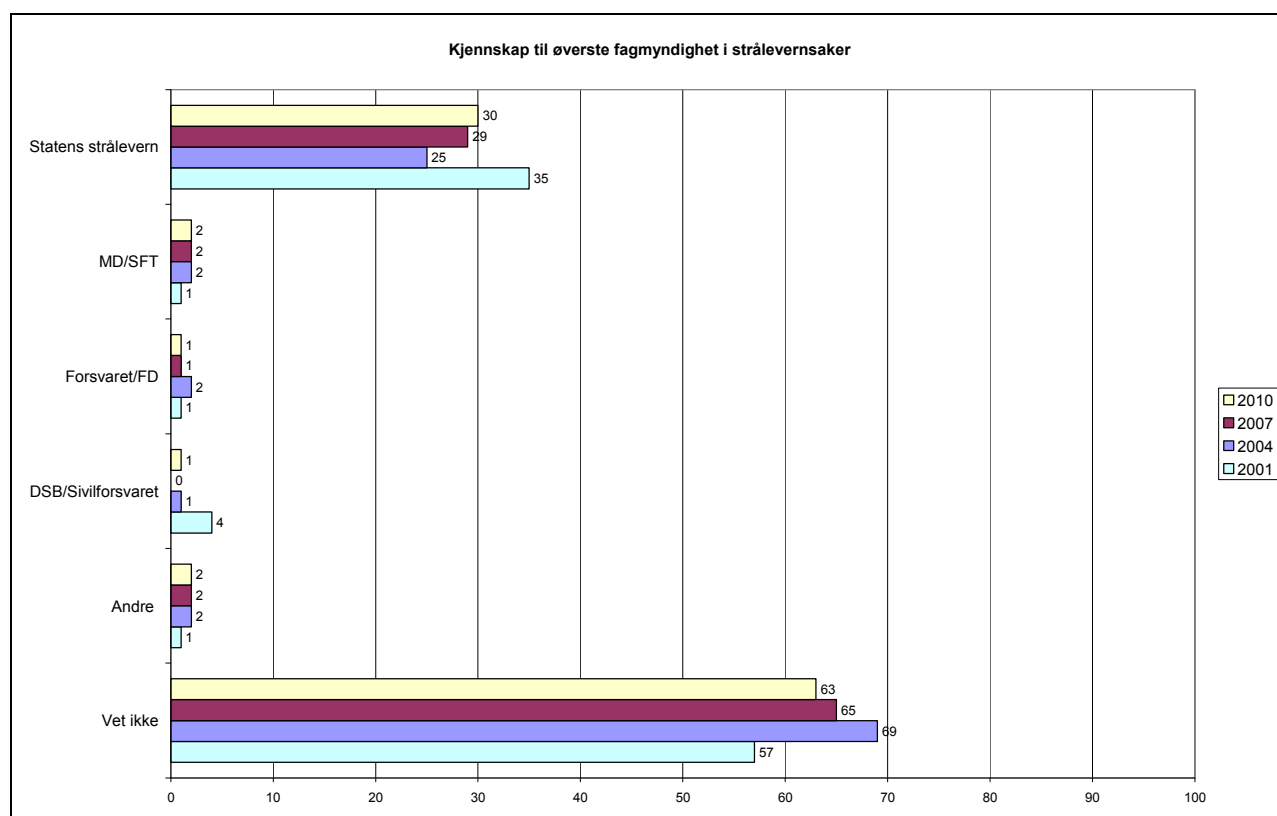
I bakgrunnstallene finner vi følgende:

- For internett finner vi kraftige utslag etter først og fremst alder, men også utdanningsnivå. I 2010 er det 66 prosent blant unge under 30 år som mener internett vil være den beste kanalen mot tilsvarende 9 prosent blant personer over 60 år. Etter utdanningsnivå er det først og fremst gruppen med lavest utdanningsnivå dvs. kun grunnskole som skiller seg ut med lav preferanse for internett (18 prosent), mens det er liten forskjell mellom de øvrige utdanningsgruppene. Hovedtendensene etter alder og utdanningsnivå går igjen i alle målingene.
- Også for radio finner vi en sterk alderseffekt på linje med internett, men motsatt sammenheng. Blant de eldste er det 52 prosent som peker på radio som den viktigste informasjonskanalen, mot tilsvarende 6 prosent blant de yngste under 30 år. En viss utdanningseffekt gjør seg også gjeldende ved at det er de med lavest utdanning som har størst preferanse for radio.

- For TV er det ingen spesielle undergrupper som peker seg ut. Tallene ligger rundt gjennomsnittet for alle aktuelle undergrupper.
- Papiravis er nevnt av maksimalt 5 prosent (lavest utdanningsnivå)

3.7 Kjennskap til Statens strålevern

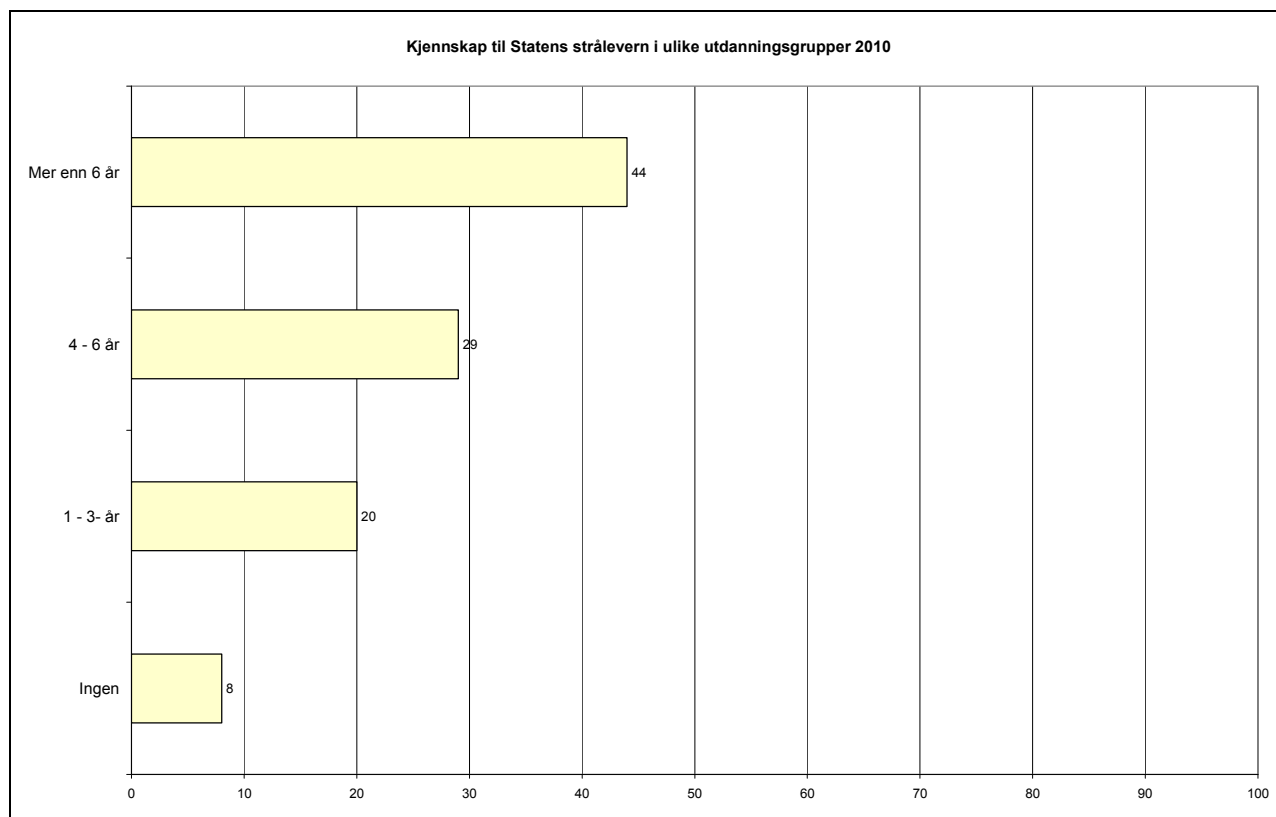
Følgende spørsmål er stilt i de tre siste målingene: Kjenner du til hvilken offentlig instans som er øverste fagmyndighet i strålevernaker og atomsikkerhet i Norge? Spørsmålet ble stilt uhjulpel, og måler således uhjulpel kjennskap.

Figur 3.8: Kjennskap til Statens strålevern. 2001, 2004, 2007 og 2010. Inkl. koding av åpne svar. Hele landet. Prosent.

Kjennskapen til Statens strålevern er stabil i måleperioden og ligger på rundt 30 prosent. Andelen som svarer andre institusjoner ligger på kun noen få prosent.

I bakgrunnstallene finner vi samme hovedmønster som tidligere. Kjennskapen til Strålevernet er sterkt avhengig av medieinteresse og utdanningsnivå. Blant personer med høy medieinteresse for strålevernaker ligger kjennskapen på 51 prosent mot 14 prosent blant personer med lav medieinteresse. Kjennskapen ligger på 44 prosent blant personer med høyskole- og universitetsutdanning og 8 prosent blant personer uten videreutdanning utover grunnskole. Videre finner vi at kjennskapen til Strålevernet er høyere blant menn enn blant kvinner, 37 mot 22 prosent. Etter alder er det liten forskjell og vi finner denne gangen heller ikke store forskjeller mellom landsdelene, med unntak for at kjennskapen synes å ligge lavere på Sørlandet (17 prosent) enn i andre landsdeler. Tallene for Sørlandet er som nevnt usikre som følge av lite utvalg.

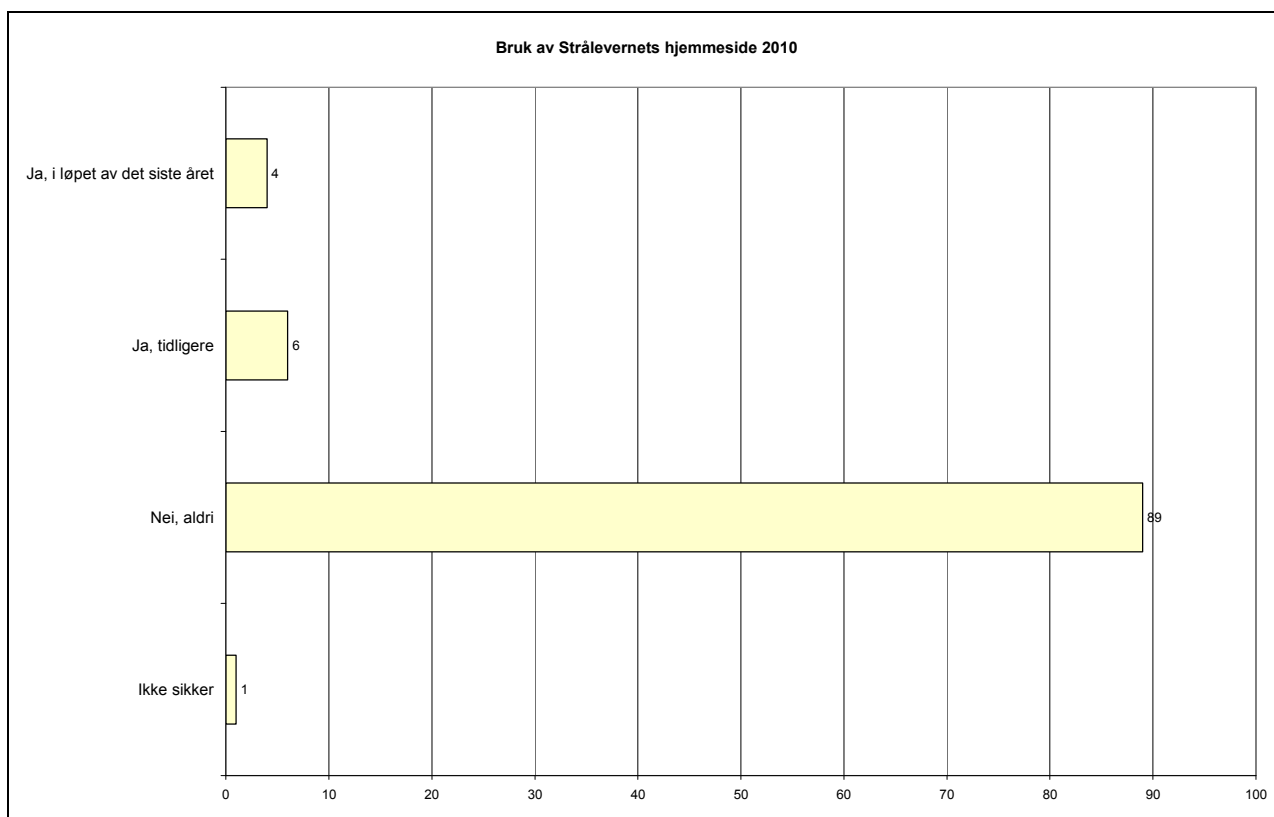

Figur 3.9: Kjennskap til Statens strålevern etter antall år videreutdanning utover grunnskole. Hele landet. 2010. Prosent.

3.8 Bruk av Strålevernets hjemmeside

I 2010 ble det stilt følgende spørsmål: *Har du noen gang vært inne på Statens stråleverns nettside "stralevernet.no"?* Svarene viser at 10 prosent av befolkningen har vært inne på hjemmesiden, hvorav 4 prosent i løpet av det siste året og 6 prosent tidligere. Andelen som avkrefter at de har vært inne på hjemmesiden ligger på 89 prosent og andelen usikre er lav, kun 1 prosent.

Av bakgrunnstallene går det fram at bruk av hjemmesiden varierer betydelig etter medieinteresse for strålevernsaker og utdanningsnivå. Den høyeste andelen som bekrefter besøk på hjemmesiden ligger på 19 prosent og gjelder personer med størst medieinteresse for strålevernsaker. Den nest største brukergruppen er personer med høyt utdanningsnivå (15 prosent). Etter kjønn og alder er det mindre forskjeller. En litt større andel blant menn enn blant kvinner bekrefter besøk på hjemmesiden (13 mot 8 prosent). Vi finner også en litt høyere andel for personer under 45 år (12 prosent) enn blant de eldste over 60 år (6 prosent). Mellom landsdelene finner vi de høyeste tallene for Oslo og Akershus (13 prosent) og de laveste for Sørlandet (4 prosent).

Figur 3.10: Andel som bekrefter og avkrefter bruk av stralevernet.no Hele landet. 2010. Prosent.

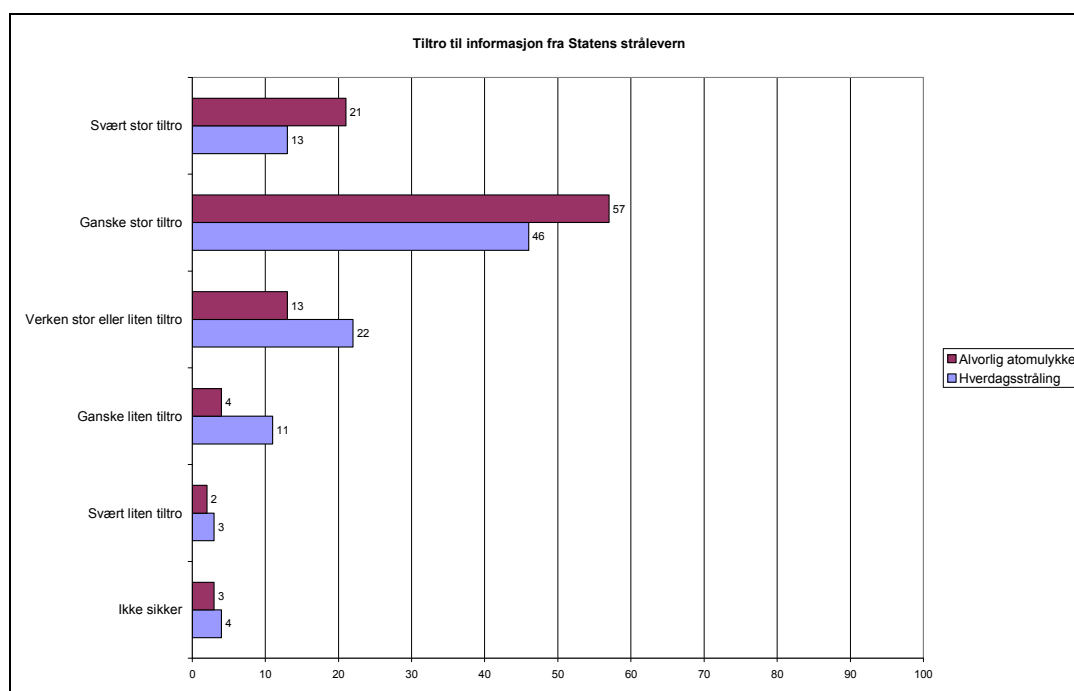
3.9 Tiltro til informasjon fra Strålevernet

I 2010 er det stilt følgende spørsmål: *Hvilken tiltro har du til informasjon til Statens strålevern ...*

a) *Dersom det skulle skje en alvorlig ulykke, for eksempel med et atomkraftverk i Norges nærrområder?*

b) *I saker som dreier seg om hverdagsstråling, fra for eksempel radon, mobilmaster, soling etc.?*

Svarene tyder på at et solid flertall har stor tiltro til Statens strålevern i begge situasjoner, men tallene er ikke like positive for informasjon om hverdagsstråling som for informasjon ved en evt. atomulykke. På det første spørsmålet om informasjon ved en atomulykke svarer 78 prosent at de vil ha svært eller ganske stor tiltro til Strålevernet, mens tilsvarende 59 prosent svarer det samme ved informasjon om hverdagsstråling. Andel som svarer ganske eller svært liten tiltro ligger på hhv 6 og 13 prosent og er dermed lav for begge hovedtypene av informasjon.

Figur 3.11: Tiltro til to typer informasjon fra Strålevernet. Hele landet. 2010. Prosent.

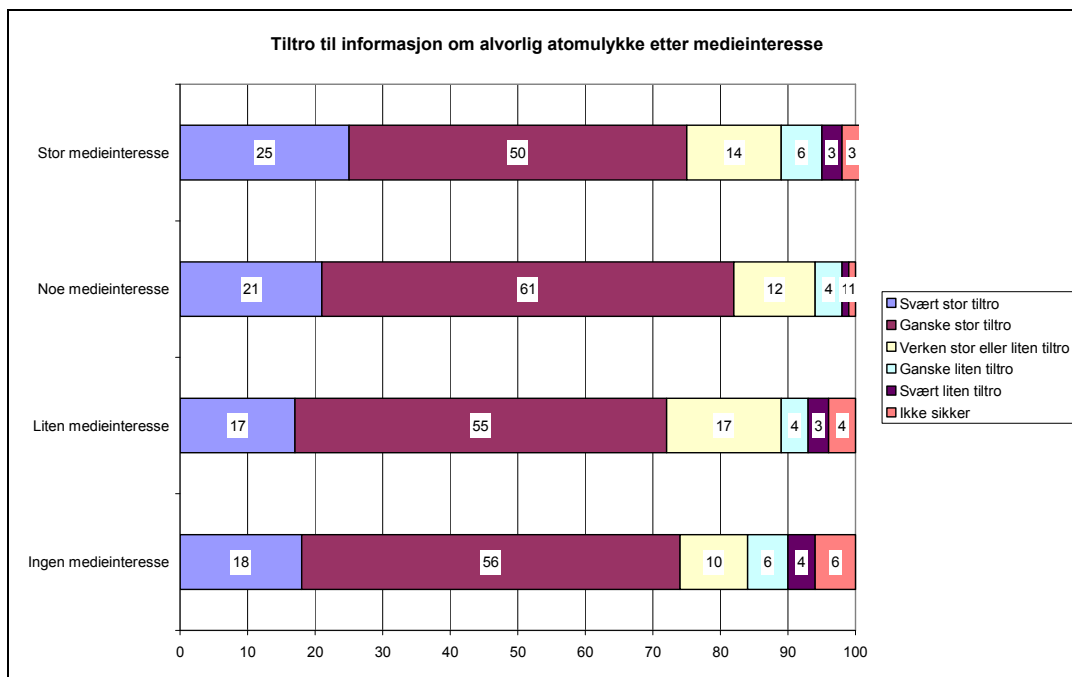
På spørsmålet om tiltro til informasjon ved en alvorlig ulykke finner vi kun små forskjeller etter kjønn og alder. Utslagene er også små mellom landsdelene. Etter utdanning finner i en klar effekt i retning av stigende tiltro ved økende utdanningsnivå. Blant personer med høy utdanning er det overkant av 80 prosent som har stor tiltro til informasjon fra Strålevernet, mot i underkant av 60 prosent for personer med lavest utdanningsnivå. I gruppen med lavest utdanningsnivå finner vi også den høyeste andelen som har liten tiltro til informasjon fra Strålevernet (29 prosent). Denne gruppen er spesiell ettersom ingen øvrige undergrupper ligger på over 10 prosent liten tiltro.

Et litt interessant utslag er at den høyeste andelen som svarer ”Svært stor tiltro” til informasjon ved en alvorlig ulykke gjelder gruppen med størst medieinteresse for strålevernssaker. Blant disse er det 25 prosent som svarer ”Svært stor tiltro” til informasjon fra Strålevernet. Bildet nyanseres imidlertid i retning gjennomsnittet når vi ser på hele skalaen.

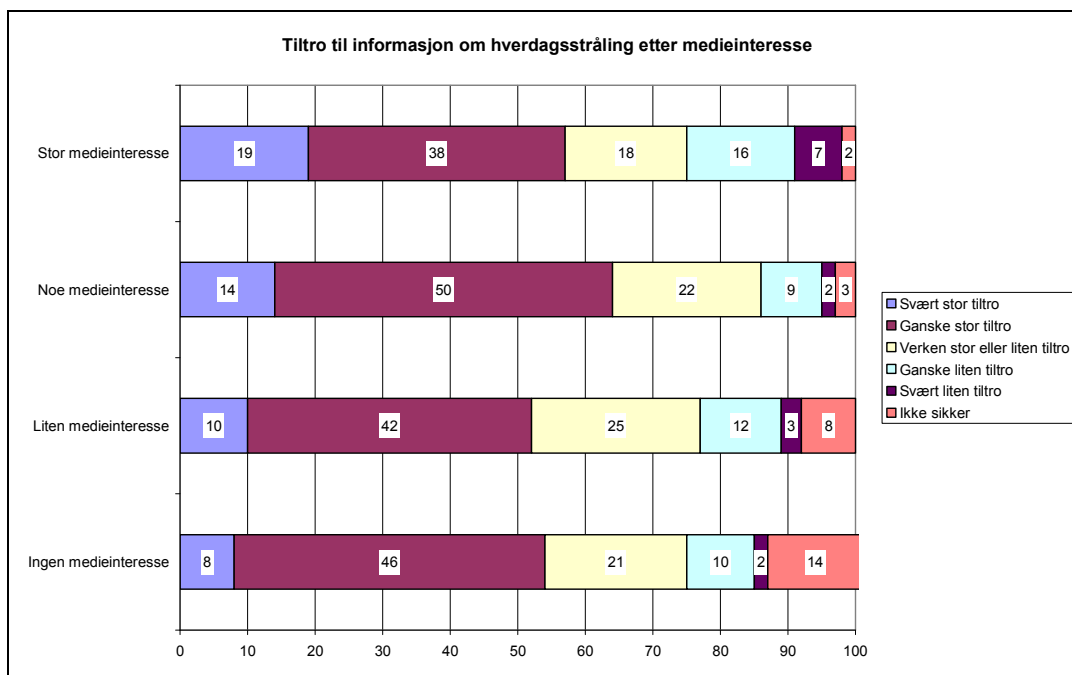
Når det gjelder informasjon om hverdagsstråling, finner vi samme hovedmønster i bakgrunnstallene når det gjelder kjønn, alder og utdanning. Kjønn og alder slår lite ut, mens de med lavest utdanning er betydelig mer negative enn øvrige utdanningsgrupper. For de med lavest utdanning er det 34 prosent som har stor tiltro til informasjon om hverdagsstråling fra Strålevernet mot tilsvarende 60 prosent for de som har videreutdanning utover grunnskole. Andelen som har liten tiltro ligger på maksimalt 29 prosent og gjelder gruppen med lavest utdanningsnivå. Vi finner også en ganske stor gruppe på 23 prosent blant personer med høy medieinteresse som svarer at de har ganske eller svært liten tiltro til Strålevernets informasjon om hverdagsstråling. Tallene etter medieinteresse er mer negative for informasjon om hverdagsstråling enn for informasjon om alvorlige ulykker. Generelt må det her tas høyde for at kjennskapen til Strålevernet er begrenset og at de som har svart kan blande sammen informasjon fra flere aktører. Tallene sier heller ikke noe om respondentene mener Strålevernet informerer for lite eller for mye om hverdagsstråling.

Blant øvrige undergrupper ligger andelen som har liten tiltro til informasjon om hverdagsstråling på maksimalt 19 prosent. Det gjelder eldre over 60 år. For kvinner ligger samme andel på 17 prosent

mot tilsvarende 11 prosent for menn. Mellom landsdelene finner vi stort sett små forskjeller, med litt utslag i positiv retning for Trøndelag og i negativ retning for Sørlandet. Fra en egen analyse kan det for øvrig nevnes de som har kjennskap til Statens strålevern og de som har vært brukere av Strålevernets hjemmeside har høyere tiltro til informasjonsgivningen enn de som ikke har kjennskap eller vært brukere av hjemmesiden. Utslagene er særlig tydelig i forhold til informasjon om hverdagsstråling.

Figur 3.12: Tiltro til informasjon fra Strålevernet om alvorlig atomulykke. Fordeling etter medieinteresse. Hele landet. 2010. Prosent.

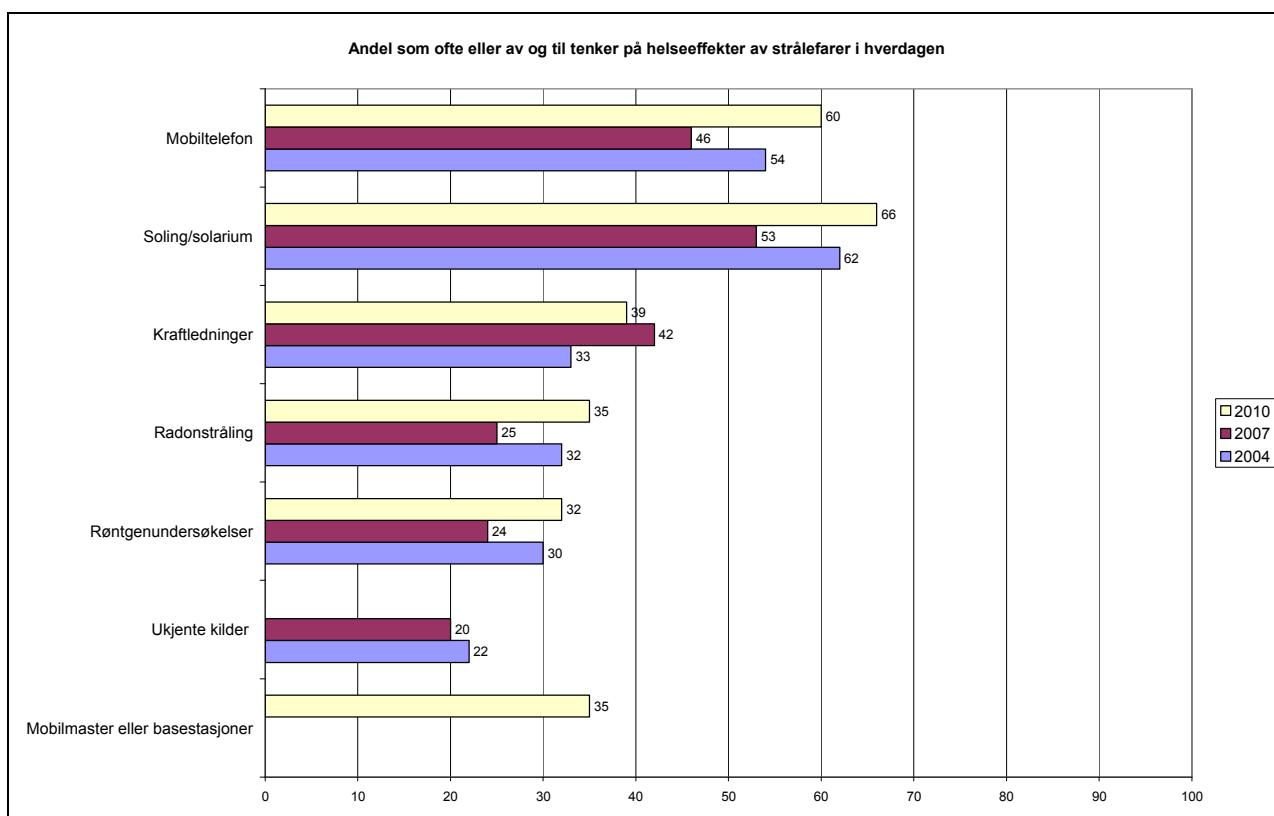
Figur 3.13: Tiltro til informasjon fra Strålevernet om hverdagsstråling. Fordeling etter medieinteresse. Hele landet. 2010. Prosent.

3.10 Vurdering av strålefarer i hverdagen

I 2004 og 2007 ble det stilt spørsmål om strålefarer i hverdagen med følgende ordlyd: *Hender det at du tenker over helseeffekter for deg eller dine nærmeste som følge av...*

- a) Radonstråling?
- b) Stråling fra mobiltelefon?
- c) Overdrevet soling eller bruk av solarium?
- d) Stråling ved røntgenundersøkelser?
- e) Stråling fra kraftledninger?
- f) Stråling fra ukjente kilder dvs. strålefarlig materiale som er på avveie eller utenfor kontroll?

Samme spørsmål ble gjentatt i 2010 med unntak for at pkt f ble erstattet med *f) Stråling fra mobilmaster eller basestasjoner*. Svarene bekrefter at store deler av befolkningen er opptatt av mulige helseeffekter fra flere aktuelle kilder.

Figur 3.14: Andeler av befolkningen som tenker på helseeffekter av aktuelle strålefarer i hverdagen. 2004, 2007 og 2010. Hele landet. Prosent.

Tallene for 2010 tyder på at interessen for helseeffekter er voksende. Det gjelder særlig stråling fra mobiltelefon og generell soling eller bruk av solarier, som er de formene for hverdagsstråling som flest er opptatt av. Økende oppmerksomhet om helseeffekter registreres også for radonstråling, delvis også røntgenundersøkelser. For kraftledninger ligger tallene for 2010 på samme nivå som i 2007. Svarene på det nye spørsmålet om stråling fra mobilmaster eller basestasjoner ligger på samme nivå som tallene for kraftledninger, radon og røntgen. Målingene gir grunnlag for å dele kildene til helseoppmerksomhet i to grupper, mobiltelefon og soling/solarium hvor det brede lag av

befolkningen er opptatt av helseeffekter, og de øvrige kildene hvor mindre grupper av befolkningen er opptatt av helseeffekter.

Av bakgrunnstallene for 2010 går det fram at oppmerksomheten om helseeffekter varierer til dels betydelig avhengig av medieinteresse. Personer med høy medieinteresse har klart større oppmerksomhet om helseeffekter enn personer med lav medieinteresse. Utslagene er betydelige for mobil, mobilmaster, radon og kraftledninger, mindre for soling og røntgen. Tilsvarende utslag er også registrert i tidligere målinger.

Av bakgrunnstallene går det også fram at kvinner er betydelig mer opptatt av helseeffekter enn menn. Forskjellene gjelder alle typer hverdagsstråling og de største utslagene i 2010 gjelder helseeffekter av mobiltelefon og soling/solarier. Samme utslag er målt i tidligere målinger og vi observerer økt helseoppmerksomhet både blant menn og kvinner i 2010. I 2007 var 50-60 prosent blant kvinner og 30-40 prosent blant menn opptatt av helseeffekter av mobiltelefon og soling/solarier. I 2010 har de samme andelene vokst til over 70 prosent blant kvinner og rundt 50 prosent blant menn.

Visse alderseffekter gjør seg gjeldende, men er mindre tydelige sammenliknet med tidligere. I 2010 ser vi at de yngste under 30 år er noe mindre opptatt av mulige helseeffekter fra radon og kraftledninger enn de eldre. Når det gjelder mobiltelefon, ble det tidligere målt klart større oppmerksomhet om helseeffekter blant de yngre enn blant eldre. I 2010 er disse forskjellene jevnet ut. Endringen består i at oppmerksomheten blant de unge ligger på samme nivå som tidligere (i overkant av 50 prosent), mens de eldre har blitt mer opptatt av temaet og er nå minst like opptatt av helseeffekter som de unge.

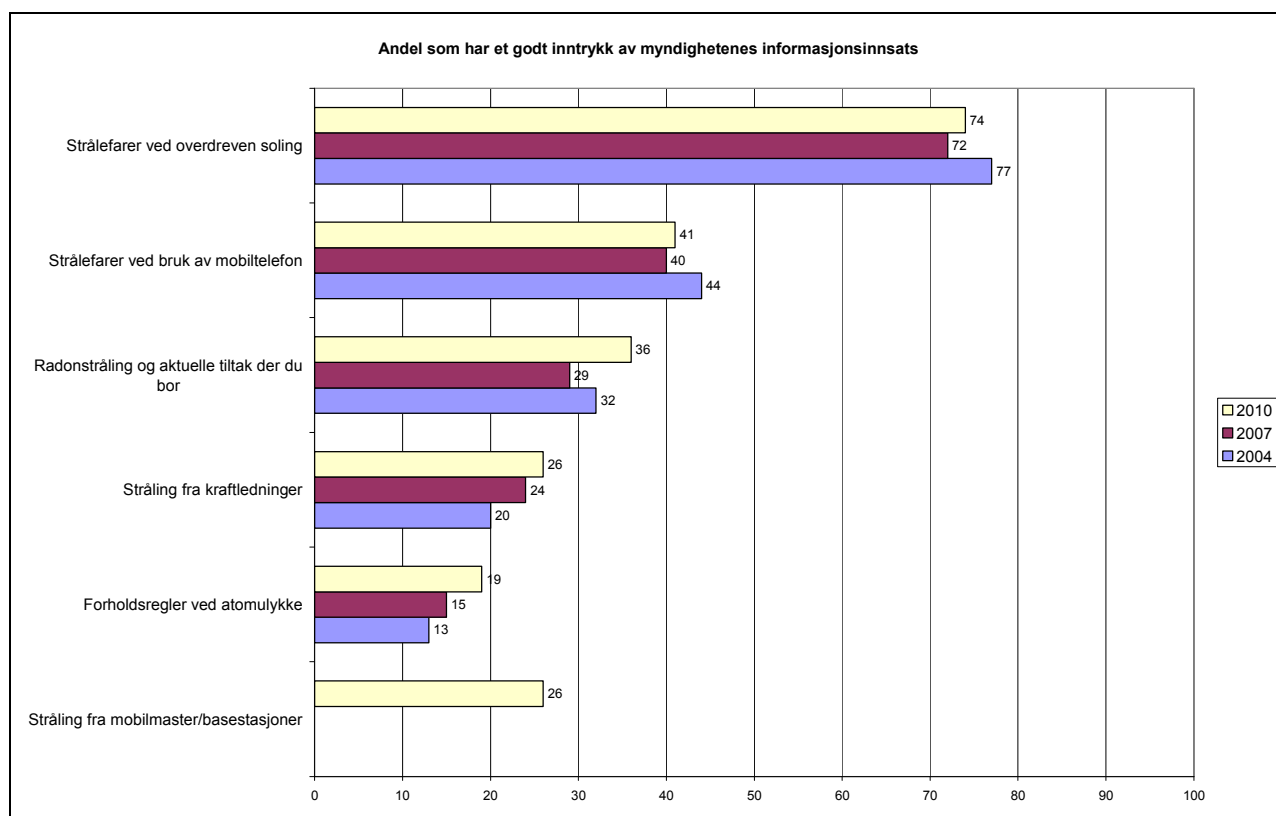
Utdanning slår lite ut med unntak for soling, hvor vi ser at personer med høyt utdanningsnivå har høyere bevissthet om mulige helseeffekter enn personer med lavt utdanningsnivå. Tilsvarende er målt også i tidligere målinger. I 2010 er det særlig gruppen med lavest utdanningsnivå som skiller seg ut med liten oppmerksomhet om helseeffekter.

Mellom landsdelene finner vi gjennomgående små forskjeller i tallene. I 2010 observeres litt større oppmerksomhet om visse typer helseeffekter for Østlandet (radon og røntgen), Sørlandet (radon og kraftledninger) og Nord-Norge (mobilmaster), men utslagene er ikke store.

3.11 Inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen

I målingene er det videre spurt om hvilket inntrykk befolkningen har av myndighetenes innsats for å informere om strålefarer fra en del av de samme kildene som ovenfor. Det er i tillegg spurt om inntrykk av informasjon om forholdsregler ved en atomulykke.

I 2004 og 2007 fant vi store forskjeller i vurderingen av myndighetenes informasjonsinnsats. En klar majoritet av befolkningen på over 70 prosent hadde et godt inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats i forhold til soling. Inntrykket av myndighetenes informasjonsinnsats var dårligere for mobiltelefon og betydelig dårligere for øvrige strålefarer i hverdagen. Det samme hovedmønsteret observeres i 2010, men med tendenser til litt bedre tall for flere av de aktuelle strålefarene.

Figur 3.15: Andel av befolkningen som har et svært eller nokså godt inntrykk av myndighetenes innsats for å informere om ulike strålefarer. Hele landet. 2004, 2007 og 2010. Prosent.

I den siste målingen registreres større og mer systematiske utslag i bakgrunnstallene sammenliknet med tidligere målinger. Det gjelder særlig etter kjønn og utdanning, delvis også alder. Menn har et gjennomgående bedre inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats enn kvinner, med unntak for soling hvor vi ser tendenser til at kvinner har det beste inntrykket. Etter utdanningsnivå registreres utslag på alle aktuelle temafelt og det er særlig gruppen med lavest utdanningsnivå som skiller seg ut med dårligere inntrykk. Utslagene er særlig store for informasjon om soling og stråling fra mobil. Når det gjelder alder, registreres utslag for mobil, mobilmaster og kraftledninger, og det er de yngste som har det beste inntrykket.

For øvrig ser vi kun mindre forskjeller etter medieinteresse. Det er gruppen helt uten medieinteresse for strålevernssaker som skiller seg ut og tallene tilsier at disse har et dårligere inntrykk enn de som i større grad følger med i media.

Når det gjelder landsdelene, er det ikke store forskjeller i tallene. Det største utslaget gjelder informasjon om soling, der innbyggerne i Oslo/Akershus har det beste inntrykket, mens innbyggerne i Nord-Norge har det dårligste.

I en egen analyse har vi krysset spørsmålet om inntrykk av myndighetenes informasjonspraksis mot foregående spørsmål om bevissthet om helseeffekter. Resultatene for 2010 viser at personer med et høyt bevissthetsnivå om mulige helseeffekter av stråling fra mobil og kraftledninger har et noe dårligere inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats enn personer som er lite opptatt av helseeffekter. For soling finner vi en motsatt sammenheng ved at de som har høyest bevissthet om

helseeffekter har det beste inntrykket av myndighetenes informasjonsinnsats. For radon og stråling fra basestasjoner registreres ikke like systematiske forskjeller i tilfredshet mellom grupper med ulik oppmerksomhet om helseeffekter.

VEDLEGG: SPØRRESKJEMA MED HOVEDTALL FOR 2004, 2007 og 2010

Trusselbilde

3. Hvor sannsynlig tror du det er at følgende skjer i løpet av de kommende 5-10 årene?

a) En ulykke ved et kjernekraftverk i Norges nærområder, for eksempel i Russland, Sverige eller Baltikum?

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	18 %	20 %	14 %
En viss sannsynlighet	55 %	50 %	51 %
Liten eller ingen sannsynlighet	25 %	29 %	34 %
Ikke sikker	2 %	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000

b) En ulykke ved én av Norges to atomreaktorer som brukes til forskning i Halden og på Kjeller utenfor Oslo?

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	1 %	3 %	1 %
En viss sannsynlighet	17 %	19 %	16 %
Liten eller ingen sannsynlighet	79 %	75 %	81 %
Ikke sikker	3 %	3 %	2 %
Antall spurte	1000	1001	1000

c) En ulykke med en atomubåt i norske nærområder?

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	9 %	7 %	5 %
En viss sannsynlighet	45 %	35 %	31 %
Liten eller ingen sannsynlighet	44 %	56 %	62 %
Ikke sikker	2 %	2 %	2 %
Antall spurte	1000	1001	1000

d) En ulykke ved transport av strålefarlig materiale på land i Norge?

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	4 %	7 %	5 %
En viss sannsynlighet	32 %	30 %	30 %
Liten eller ingen sannsynlighet	60 %	57 %	62 %
Ikke sikker	4 %	5 %	3 %
Antall spurte	1000	1001	1000

e) Radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge?

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	4 %	10 %	4 %
En viss sannsynlighet	27 %	31 %	28 %
Liten eller ingen sannsynlighet	66 %	57 %	67 %
Ikke sikker	3 %	2 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000

f) Bruk av kjernevåpen i konflikter, kriser eller krig?

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	12 %	18 %	10 %
En viss sannsynlighet	30 %	36 %	30 %
Liten eller ingen sannsynlighet	56 %	44 %	58 %
Ikke sikker	2 %	3 %	2 %
Antall spurte	1000	1001	1000

Mest sannsynlige hendelse

4. Hva anser du som den mest sannsynlige hendelsen, av de vi har nevnt ovenfor?

ETT SVAR MULIG LES EVT OPP

	2004	2007	2010
Ulykke ved kjernekraftverk i Norges nærrområder	42 %	36 %	44 %
Ulykke ved en av Norges to atomreaktorer	2 %	4 %	3 %
Ulykke med en atomubåt i norske nærrområder	19 %	11 %	12 %
Ulykke ved transport av strålefarlig materiale på land i Norge	8 %	9 %	11 %
Radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge	8 %	14 %	11 %
Bruk av kjernevåpen	11 %	15 %	11 %
Ikke sikker	9 %	10 %	9 %
Antall spurte	1000	1001	1000

Informasjon

5. Hvis det kom motstridende og ulik informasjon om en atomulykke fra henholdsvis norske myndigheter, forskningsmiljøer og miljøvernorganisasjoner, hvem ville du stole mest på?

	2004	2007	2010*
Norske myndigheter	21 %	25 %	32 %
Forskningsmiljøer	32 %	27 %	41 %
Miljøvernorganisasjoner	36 %	36 %	19%
Ikke sikker	11 %	11 %	8 %
Antall spurte	1000	1001	1000

* I 2004 og 2007 ble Bellona oppgitt som et eksempel på en miljøvernorganisasjon. Dette valgte vi å ta bort denne gangen, fordi erfaring viser at mange da svarer ut fra eksempelet som gis (i dette tilfellet Bellona), og ikke for miljøvernorganisasjoner generelt. Man kan ikke utelukke at noe av utslagene vi ser i 2010, kan forklares med at man har tatt bort Bellona som eksempel.

Kanalvalg

6. Hvem ville du først og fremst henvendt deg til for å få informasjon dersom det skjedde en alvorlig ulykke med strålefare i ditt område?

IKKE LES OPP KUN ETT SVAR

	2004	2007	2010
Statens Strålevern	9 %	14 %	12 %
Sivilforsvaret	9 %	3 %	3 %
Fylkesmannen	2 %	1 %	1 %
Kommunen	11 %	15 %	17 %
Politiet	19 %	21 %	15 %
Helsemyndighetene lokalt	7 %	7 %	8 %
Andre offentlige myndigheter	5 %	6 %	6 %
Organisasjoner som Bellona og andre	6 %	5 %	4 %
Venner og kjente	1 %	1 %	1 %
Andre	7 %	7 %	13 %
Ikke sikker	22 %	18 %	20 %
Antall spurte	1000	1001	1000

7. På hvilken måte ville informasjon fra myndighetene best nå til deg i en slik situasjon? Ville det være gjennom

LES OPP ETT SVAR MULIG

	2010*
Radio	29 %
TV	28 %
Papiravis	2 %
Internett	35 %
Annen måte	5 %
Ikke sikker	2 %
Antall spurte	1000

* I årets undersøkelse valgte vi å forenkle alternativene noe i forhold til tidligere. Resultatene fra de foregående undersøkelsene er gjengitt nedenfor. Internett er det eneste alternativet som ikke er endret på. Dette har som vi ser utviklet seg fra 7 % i 2004, 16 % i 2007, til å være den viktigste informasjonskanalen med 35 % i 2010.

	2004	2007
Lokale eller regionale aviser	5 %	4 %
Lokale TV- eller radiosendinger	8 %	12 %
Riksavis	4 %	1 %
Riksdekkende radio	35 %	22 %
Riksdekkende TV	40 %	42 %
Internett	7 %	16 %
Annet	1 %	2 %
Ikke sikker	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001

Kjennskap til Statens strålevern

8. Kjenner du til hvilken offentlig instans som er øverste fagmyndighet i strålevernsaker og atomsikkerhet i Norge? OPPGI NAVN

	2001	2004	2007	2010
Statens Strålevern	32 %	25 %	29 %	29 %
Andre	11 %	7 %	6 %	8 %
Nei, kjenner ikke til	57 %	69 %	65 %	63 %
Antall spurte	1001	1000	1001	1000

* Spørsmålene 9 og 10 er nye i forhold til tidligere

9. Har du noen gang vært inne på Statens Stråleverns nettside "straalevernet.no"?

	2010
Ja, i løpet av det siste året	4 %
Ja, tidligere	6 %
Nei, aldri	89 %
Ikke sikker	1 %
Antall spurte	1000

Tiltro til informasjon fra Statens Strålevern

10. Hvilken tiltro har du til informasjon fra Statens strålevern ...

a) Dersom det skulle skje en alvorlig ulykke, for eksempel med et atomkraftverk i Norges nærrområder

LES OPP 1-5

	2010
Svært stor tiltro	21 %
Ganske stor tiltro	57 %
Verken stor eller liten tiltro	13 %
Ganske liten tiltro	4 %
Svært liten tiltro	2 %
Ikke sikker	3 %
Antall spurte	1000

b) I saker som dreier seg om hverdagsstøling, fra for eksempel radon, mobilmaster, soling etc.?

LES OPP 1-5

	2010
Svært stor tiltro	13 %
Ganske stor tiltro	46 %
Verken stor eller liten tiltro	22 %
Ganske liten tiltro	11 %
Svært liten tiltro	3 %
Ikke sikker	4 %
Antall spurte	1000

Strålefarer i hverdagen

11. Hender det at du tenker over helseeffekter for deg eller dine nærmeste som følge av

a) Radonstråling?

	2004	2007	2010
Ofte	6 %	6 %	8 %
Av og til	26 %	19 %	27 %
Sjelden	36 %	36 %	37 %
Aldri	32 %	38 %	28 %
Ikke sikker	1 %	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000

b) Stråling fra mobiltelefon?

	2004	2007	2010
Ofte	20 %	14 %	25 %
Av og til	34 %	32 %	35 %
Sjelden	24 %	27 %	24 %
Aldri	22 %	27 %	16 %
Ikke sikker	1 %	0 %	0 %
Antall spurte	1000	1001	1000

c) Overdrevet soling eller bruk av solarium?

	2004	2007	2010
Ofte	23 %	17 %	26 %
Av og til	39 %	36 %	40 %
Sjelden	22 %	24 %	19 %
Aldri	16 %	23 %	15 %
Ikke sikker	1 %	0 %	0 %
Antall spurte	1000	1001	1000

d) Stråling ved røntgenundersøkelser?

	2004	2007	2010
Ofte	8 %	5 %	11 %
Av og til	22 %	19 %	21 %
Sjelden	37 %	36 %	37 %
Aldri	32 %	38 %	30 %
Ikke sikker	0 %	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000

e) Stråling fra kraftledninger?

	2004	2007	2010
Ofte	7 %	13 %	11 %
Av og til	26 %	29 %	28 %
Sjelden	30 %	27 %	33 %
Aldri	37 %	31 %	28 %
Ikke sikker	0 %	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000

f) Stråling fra mobilmaster eller basestasjoner?*

	2010
Ofte	11 %
Av og til	24 %
Sjelden	35 %
Aldri	30 %
Ikke sikker	0 %
Antall spurte	1000

* Nytt spørsmål i 2010.

Inntrykk av myndighetens informasjonspraksis

12. Hvilket inntrykk har du av myndighetenes innsats for å informere om følgende:

a) Hvordan du skal forholde deg i tilfelle en atomulykke?

LES OPP

	2004	2007	2010
Svært godt	2 %	3 %	5 %
Nokså godt	11 %	12 %	14 %
Mindre godt	26 %	26 %	25 %
Dårlig	54 %	53 %	49 %
Ikke sikker	6 %	6 %	7 %
Antall spurte	1000	1001	1000

b) Informasjon om radonstråling og aktuelle tiltak der du bor?

	2004	2007	2010
Svært godt	8 %	7 %	7 %
Nokså godt	24 %	22 %	29 %
Mindre godt	24 %	26 %	30 %
Dårlig	39 %	40 %	29 %
Ikke sikker	5 %	4 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000

c) Informasjon om strålefarer ved bruk av mobiltelefon?

	2004	2007	2010
Svært godt	7 %	6 %	4 %
Nokså godt	37 %	32 %	37 %
Mindre godt	30 %	30 %	35 %
Dårlig	22 %	27 %	20 %
Ikke sikker	5 %	5 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000

d) Informasjon om strålefarer ved overdreven soling?

	2004	2007	2010
Svært godt	27 %	22 %	23 %
Nokså godt	50 %	50 %	51 %
Mindre godt	12 %	14 %	15 %
Dårlig	8 %	11 %	9 %
Ikke sikker	3 %	3 %	3 %
Antall spurte	1000	1001	1000

e) Informasjon om stråling fra kraftledninger?

	2004	2007	2010
Svært godt	2 %	4 %	2 %
Nokså godt	18 %	20 %	24 %
Mindre godt	36 %	34 %	38 %
Dårlig	40 %	39 %	31 %
Ikke sikker	5 %	3 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000

f) Informasjon om stråling fra mobilmaster og basestasjoner?*

	2010
Svært godt	2 %
Nokså godt	24 %
Mindre godt	37 %
Dårlig	32 %
Ikke sikker	5 %
Antall spurte	1000

* Nytt spørsmål i 2010.

Bakgrunnsspørsmål

13. Tilslutt noen bakgrunnsspørsmål. I hvilken grad følger du med i medienes omtale av spørsmål som har med stråling å gjøre?

	2004	2007	2010
I stor grad	17 %	18 %	16 %
I noen grad	56 %	57 %	52 %
I liten grad	24 %	22 %	28 %
Ikke i det hele tatt	3 %	3 %	4 %
Ikke sikker	0 %	0 %	0 %
Antall spurte	1000	1001	1000

14. Hvilket år er du født?

15. Hvor mange års utdanning utover grunnskolen har du?

- 1: Ingen
- 2: 1-3 år
- 3: 4-6 år
- 4: Mer enn 6 år

16. Hva er din hovedbeskjeftigelse? Er du...

LES OPP 1-4

- 1: Yrkesaktiv
- 2: Student/skoleelev
- 3: Trygdet/pensjonist
- 4: Hjemmeværende
- 5: Ubesvart

17. Kjønn

- 1: Mann
- 2: Kvinne